

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์” ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น ๖ ตอน ดังต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์

๔.๓ ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์

๔.๕ บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการวิจัย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๘๙ คน จำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน รายละเอียดดังในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=๑๘๙)

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ		
ชาย	๘๑	๔๒.๙๐
หญิง	๑๐๘	๕๗.๑๐
รวม	๑๘๙	๑๐๐.๐
๒. อายุ		
๒๑ – ๓๐ ปี	๕๖	๒๙.๖๐
๓๑ – ๔๐ ปี	๖๔	๓๓.๙๐
๔๑ – ๕๐ ปี	๒๕	๑๓.๒๐
๕๑ – ๖๐ ปี	๔๔	๒๓.๓๐
รวม	๑๘๙	๑๐๐.๐๐
๓. ตำแหน่ง		
ครู	๑๖๘	๘๘.๙๐
เจ้าหน้าที่	๒๑	๑๑.๑๐
รวม	๑๘๙	๑๐๐.๐๐
๔. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๗	๓.๗๐
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	๑๕๑	๗๙.๙๐
ปริญญาโท	๓๐	๑๕.๙๐
ปริญญาเอก	๑	๐.๕๐
รวม	๑๘๙	๑๐๐.๐๐
๕. ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า ๑ ปี	๕	๒.๖๕
๑ – ๒ ปี	๔๔	๒๓.๒๘

๓ - ๔ ปี	๓๔	๑๗.๙๘
๕ ปี ขึ้นไป	๑๐๖	๕๖.๐๙
รวม	๑๔๙	๑๐๐.๐๐

จากข้อมูลในตารางที่ ๔.๑ พบว่า ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่อง การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่จังก์ จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ เป็นเพศชาย จำนวน ๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๙๐ รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน ๑๐๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๑๐

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี จำนวน ๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๙๐ รองลงมาคือ ผู้ที่มีอายุ ๒๑ - ๓๐ ปี จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๖๐ และน้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๐

ตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีตำแหน่งครู จำนวน ๑๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๙๐ รองลงมาคือ ผู้ที่มีตำแหน่งเจ้าหน้าที่ จำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๐

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จำนวน ๑๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๙๐ รองลงมาคือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๙๐ และน้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาเอก จำนวน ๑ คน คิดเป็น ร้อยละ ๐.๕๐

ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน ๕ ปี ขึ้นไป จำนวน ๑๐๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๐๙ รองลงมาคือ ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน ๑ - ๒ ปี จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕๓ และน้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า ๑ ปี จำนวน ๕ คน คิดเป็น ร้อยละ ๒.๖๕

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักเหตุ ด้านรู้จักผล ด้านรู้จักตน ด้านรู้จักประมาณ ด้านรู้จักกาล ด้านรู้จักชุมชน และด้านรู้จักบุคคล มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๔.๒- ๔.๙ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของครู และเจ้าหน้าที่ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ โดยรวม

(n=๑๘๙)

ที่	หลักสัปปุริสธรรม ๗	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑.	ด้านรู้จักเหตุ	๓.๙๐	๐.๕๙๒	มาก
๒.	ด้านรู้จักผล	๔.๐๒	๐.๕๗๙	มาก
๓.	ด้านรู้จักตน	๓.๙๗	๐.๕๙๓	มาก
๔.	ด้านรู้จักประมาณ	๓.๙๔	๐.๕๘๕	มาก
๕.	ด้านรู้จักกาล	๓.๘๕	๐.๕๙๓	มาก
๖.	ด้านรู้จักชุมชน	๔.๐๓	๐.๕๗๘	มาก
๗.	ด้านรู้จักบุคคล	๓.๙๕	๐.๖๐๓	มาก
รวม		๓.๙๕	๐.๕๑๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๕, S.D. = ๐.๕๑๓) เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ในด้านรู้จักชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๐๓, S.D. = ๐.๕๗๘) ด้านรู้จักผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๐๒, S.D. = ๐.๕๗๙) ด้านรู้จักตน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๗, S.D. = ๐.๕๙๓) ด้านรู้จักบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๕, S.D. = ๐.๖๐๓) ด้านรู้จักประมาณ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๔, S.D. = ๐.๕๘๕) ด้านรู้จักประมาณ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๔, S.D. = ๐.๕๘๕) ด้านรู้จักเหตุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๐, S.D. = ๐.๕๙๒) ด้านรู้จักกาล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๘๕, S.D. = ๐.๕๙๓)

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของครู และเจ้าหน้าที่ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ด้านรู้จักเหตุ

(n=๑๘๙)

ที่	ด้านรู้จักเหตุ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑.	ท่านเป็นผู้บริหารที่เข้าใจระเบียบกฎเกณฑ์ของการบริหาร	๓.๘๗	๐.๗๖๘	มาก
๒.	ท่านเป็นผู้บริหารที่ยึดหลักการและบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน	๓.๘๕	๐.๗๓๑	มาก
๓.	ท่านเป็นผู้บริหารที่วางแผนและจัดทำนโยบายให้สอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษา	๓.๙๒	๐.๗๐๖	มาก
๔.	ท่านเป็นผู้บริหารที่ใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา	๓.๘๘	๐.๗๐๐	มาก
๕.	ท่านเป็นผู้บริหารที่มีระเบียบวินัยในการบริหารสถานศึกษา	๔.๐๐	๐.๖๓๖	มาก
รวม		๓.๙๐	๐.๗๐๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ครูและเจ้าหน้าที่ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม ด้านรู้จักเหตุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๐$, S.D. = ๐.๗๐๘)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูและเจ้าหน้าที่ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักเหตุ คือ ท่านเป็นผู้บริหารที่มีระเบียบวินัยในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๐๐$, S.D. = ๐.๖๓๖) ระดับรองลงมาคือ ท่านเป็นผู้บริหารที่วางแผนและจัดทำนโยบายให้สอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = ๓.๙๒$, S.D. = ๐.๗๐๖) และระดับสุดท้ายคือ ท่านเป็นผู้บริหารที่ใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = ๓.๘๘$, S.D. = ๐.๗๐๐)

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของครู และเจ้าหน้าที่ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ด้านรู้จักผล

(n=๑๘๙)

ที่	ด้านรู้จักผล	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑.	ท่านเป็นผู้บริหารที่มีจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายในการบริหารสถานศึกษา	๔.๐๓	๐.๖๘๓	มาก
๒.	การบริหารสถานศึกษาของท่านยึดประโยชน์เพื่อส่วนรวมเป็นหลัก	๔.๐๖	๐.๖๔๖	มาก
๓.	ผู้บริหารท่านเป็นนักพัฒนาที่มีการคิดโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ มาพัฒนาสถานศึกษา	๓.๙๘	๐.๖๓๕	มาก
๔.	ท่านเป็นผู้บริหารที่มีความมุ่งมั่น และมีความเพียรพยายามที่จะขับเคลื่อนไปสู่จุดหมายที่ตั้งไว้	๔.๐๑	๐.๖๘๔	มาก
๕.	ท่านเป็นผู้บริหารที่ทุ่มเทกำลังกายกำลังใจเพื่องาน	๔.๐๑	๐.๗๒๒	มาก
รวม		๔.๐๑	๐.๖๗๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ครูและเจ้าหน้าที่ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมของ ด้านรู้จักผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๐๑, S.D. = ๐.๖๗๔)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูและเจ้าหน้าที่ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักผล คือ ท่านยึดประโยชน์เพื่อส่วนรวมเป็นหลัก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๐๖, S.D. = ๐.๖๔๖) ระดับรองลงมา คือ ท่านเป็นผู้บริหารที่มีจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายในการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X}$ = ๔.๐๓, S.D. = ๐.๖๘๓) และระดับสุดท้ายคือ ท่านเป็นผู้บริหารที่ทุ่มเทกำลังกายกำลังใจเพื่องาน ($\bar{X}$ = ๔.๐๑, S.D. = .๗๒๒)

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของครู และเจ้าหน้าที่ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ด้านรู้จักตน

(n=๑๘๙)

ที่	ด้านรู้จักตน	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑.	ท่านเป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา	๓.๙๒	๐.๗๓๒	มาก
๒.	ท่านเป็นผู้บริหารที่เปี่ยมด้วยความรู้ ความสามารถ และความเชื่อมั่นในตนเอง	๓.๙๘	๐.๖๙๒	มาก
๓.	ท่านเป็นผู้บริหารที่มีความรับผิดชอบต่อการบริหารสถานศึกษาสูง	๔.๐๒	๐.๖๕๖	มาก
๔.	ท่านเป็นผู้บริหารที่มีจิตใจโอบอ้อมอารีและความเสียสละ	๔.๐๕	๐.๖๘๘	มาก
๕.	ท่านเป็นผู้บริหารที่รู้จักควบคุมอารมณ์ที่ไม่พึงปรารถนาได้ทุกสถานการณ์	๓.๘๙	๐.๗๑๔	มาก
รวม		๓.๙๗	๐.๖๙๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ครูและเจ้าหน้าที่ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมของ ด้านรู้จักตน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๗$, S.D. = ๐.๖๙๖)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูและเจ้าหน้าที่ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักตน คือ ท่านเป็นผู้บริหารที่มีจิตใจโอบอ้อมอารีและความเสียสละ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๐๕$, S.D. = ๐.๖๘๘) ระดับรองลงมา คือ ท่านเป็นผู้บริหารที่มีความรับผิดชอบต่อการบริหารสถานศึกษาสูง ($\bar{X} = ๔.๐๒$, S.D. = ๐.๖๕๖) และระดับสุดท้ายคือ ท่านเป็นผู้บริหารที่เปี่ยมด้วยความรู้ ความสามารถและความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = ๓.๙๘$, S.D. = ๐.๖๙๒)

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของครู และเจ้าหน้าที่ อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ด้านรู้จักประมาณ

(n=๑๘๙)

ที่	ด้านรู้จักประมาณ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑.	ท่านเป็นผู้บริหารที่กำหนดแผนหรือนโยบายในการบริหารสถานศึกษาที่มีความเหมาะสมและพอดี	๓.๘๘	๐.๖๕๓	มาก
๒.	ท่านเป็นผู้บริหารที่บริหารงบประมาณคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ต่อองค์กร	๓.๘๙	๐.๖๗๖	มาก
๓.	ท่านเป็นผู้บริหารที่เป็นตัวอย่างในการดำเนินชีวิตบนวิถีแห่งความสันโดษ	๓.๙๙	๐.๖๗๖	มาก
๔.	ท่านเป็นผู้บริหารที่เป็นตัวอย่างที่ดีในการบริหารจัดการโดยยึดหลักทางสายกลาง	๓.๙๔	๐.๖๘๑	มาก
๕.	ท่านเป็นผู้บริหารที่มีความพอใจในความพอเพียงตามปัจจัยสี่ที่ตนมีอยู่	๓.๙๙	๐.๗๐๓	มาก
รวม		๓.๙๔	๐.๖๗๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ครูและเจ้าหน้าที่ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมของ ด้านรู้จักประมาณ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๔, S.D. = ๐.๖๗๗)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูและเจ้าหน้าที่ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักประมาณ คือ ท่านเป็นผู้บริหารที่มีความพอใจในความพอเพียงตามปัจจัยสี่ที่ตนมีอยู่ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๓.๙๙, S.D. = ๐.๗๐๓) ระดับรองลงมาคือ ท่านเป็นผู้บริหารที่เป็นตัวอย่างในการดำเนินชีวิตบนวิถีแห่งความสันโดษ ($\bar{X}$ = ๓.๙๙, S.D. = ๐.๖๗๖) และระดับสุดท้ายคือ ท่านเป็นผู้บริหารที่เป็นตัวอย่างที่ดีในการบริหารจัดการโดยยึดหลักทางสายกลาง ($\bar{X}$ = ๓.๙๔, S.D. = ๐.๖๘๑)

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของครู และเจ้าหน้าที่ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ด้านรู้จักกาล

(n=๑๘๙)

ที่	ด้านรู้จักกาล	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑.	ท่านเป็นผู้บริหารที่จัดทำนโยบายหรือโครงการเหมาะสมกับจังหวะและเวลา	๓.๘๔	๐.๖๖๐	มาก
๒.	ท่านเป็นผู้บริหารที่สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหาก่อนและหลังได้ดี	๓.๘๐	๐.๗๒๓	มาก
๓.	ท่านเป็นผู้บริหารที่แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทันต่อเหตุการณ์และเวลา	๓.๘๗	๐.๖๘๘	มาก
๔.	ท่านเป็นผู้บริหารที่เป็นตัวอย่างที่ดีในการบริหารจัดการเวลา ให้เกิดประโยชน์กับองค์กรสูงสุด	๓.๘๘	๐.๗๐๘	มาก
๕.	ท่านเป็นผู้บริหารที่ทำงานได้เสร็จสมบูรณ์ไม่ได้ทำงานให้ค้างคั่ง	๓.๘๕	๐.๗๐๙	มาก
รวม		๓.๘๕	๐.๖๙๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ครูและเจ้าหน้าที่ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมของ ด้านรู้จักกาล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๕$, S.D. = ๐.๖๙๗)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูและเจ้าหน้าที่ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักกาล คือ ท่านเป็นผู้บริหารที่เป็นตัวอย่างที่ดีในการบริหารจัดการเวลา ให้เกิดประโยชน์กับองค์กรสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๓.๘๘$, S.D. = ๐.๗๐๘) ระดับรองลงมาคือ ท่านเป็นผู้บริหารที่แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทันต่อเหตุการณ์และเวลา ($\bar{X} = ๓.๘๗$, S.D. = .๖๘๘) และระดับสุดท้าย คือ ท่านเป็นผู้บริหารที่ทำงานได้เสร็จสมบูรณ์ไม่ได้ทำงานให้ค้างคั่ง ($\bar{X} = ๓.๘๕$, S.D. = .๗๐๙)

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของครู และเจ้าหน้าที่ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ด้านรู้จักชุมชน

(n=๑๘๙)

ที่	ด้านรู้จักชุมชน	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑.	ท่านเป็นผู้บริหารที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคนและทุกองค์กร	๔.๐๒	๐.๖๙๙	มาก
๒.	ท่านเป็นผู้บริหารที่เป็นนักประสานงานที่ดีกับทุกองค์กรและทุกภาคส่วนในการบริหาร	๓.๙๒	๐.๖๘๗	มาก
๓.	ท่านเป็นผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน	๔.๐๖	๐.๖๗๐	มาก
๔.	ท่านเป็นผู้บริหารที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของเยาวชน และประชาชน	๔.๐๗	๐.๖๖๙	มาก
๕.	ท่านเป็นผู้บริหารที่เข้าใจสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นอย่างดี	๔.๐๘	๐.๗๓๙	มาก
รวม		๔.๐๓	๐.๖๙๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ครูและเจ้าหน้าที่ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมของ ด้านรู้จักชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๓$, S.D. = ๐.๖๙๒)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูและเจ้าหน้าที่ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักชุมชน คือ ท่านเป็นผู้บริหารที่เข้าใจสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นอย่างดี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๐๘$, S.D. = ๐.๗๓๙) ระดับรองลงมาคือ ท่านเป็นผู้บริหารที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของเยาวชน และประชาชน ($\bar{X} = ๔.๐๗$, S.D. = ๐.๖๖๙) และระดับสุดท้าย คือ ท่านเป็นผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ($\bar{X} = ๔.๐๖$, S.D. = ๐.๖๗๐)

ตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของครู และเจ้าหน้าที่ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ด้านรู้จักบุคคล

(n=๑๘๙)

ที่	ด้านรู้จักบุคคล	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑.	ท่านเป็นผู้บริหารที่สามารถบรรจุแต่งตั้งหรือจัดวางบุคคลได้เหมาะสมกับงาน	๓.๘๔	๐.๗๑๒	มาก
๒.	ท่านเป็นผู้บริหารที่ให้โอกาสและสนับสนุนคนที่มีความรู้ความสามารถให้ดำรงตำแหน่งที่เหมาะสม	๓.๙๕	๐.๗๒๐	มาก
๓.	ท่านเป็นผู้บริหารที่เป็นผู้ส่งเสริมให้ครู เจ้าหน้าที่ ได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนเพิ่มเติม	๔.๐๕	๐.๗๒๐	มาก
๔.	ท่านเป็นผู้บริหารที่สรรเสริญบุคคลที่ควรสรรเสริญ และชมบุคคลที่ควรชม	๓.๘๒	๐.๖๙๙	มาก
๕.	ท่านเป็นผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์	๔.๑๑	๐.๖๙๑	มาก
รวม		๓.๙๕	๐.๗๐๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ครูและเจ้าหน้าที่ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมของ ด้านรู้จักบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๕$, S.D. = ๐.๗๐๘)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูและเจ้าหน้าที่ความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักบุคคล คือ ท่านเป็นผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๑๑$, S.D. = ๐.๖๙๑) ระดับรองลงมาคือท่านเป็นผู้บริหารที่เป็นผู้ส่งเสริมให้ครู เจ้าหน้าที่ ได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนเพิ่มเติม ($\bar{X} = ๔.๐๕$, S.D. = ๐.๗๒๐) และระดับสุดท้าย คือ ท่านเป็นผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ($\bar{X} = ๔.๐๖$, S.D. = ๐.๖๗๐)

๔.๓ ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม

๗ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล

การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลเป็นการทดสอบสมมติฐาน คือ เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน แสดงด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ดังตารางที่ ๔.๑๐ – ๔.๑๔

สมมติฐานที่ ๑ ครู และเจ้าหน้าที่มี เพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามเพศ

(n=๑๘๙)

หลักสัปปุริสธรรม ๗	เพศ				t	Sig.
	ชาย (๘๑ คน)		หญิง (๑๐๘ คน)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านรู้จักเหตุ	๔.๑๑	๐.๕๙๘	๓.๗๕	๐.๕๔๑	๔.๓๑๐**	๐.๐๐๐
๒. ด้านรู้จักผล	๔.๑๘	๐.๕๕๘	๓.๙๐	๐.๕๖๘	๓.๓๗๕**	๐.๐๐๑
๓. ด้านรู้จักตน	๔.๐๔	๐.๕๔๖	๓.๙๑	๐.๖๒๔	๑.๔๖๒	๐.๑๔๕
๔. ด้านรู้จักประมาณ	๓.๙๘	๐.๕๔๕	๓.๙๑	๐.๖๑๕	๐.๘๔๖	๐.๓๙๙
๕. ด้านรู้จักกาล	๓.๙๔	๐.๕๓๖	๓.๗๘	๐.๖๒๗	๑.๘๔๓	๐.๐๖๗
๖. ด้านรู้จักชุมชน	๔.๐๖	๐.๕๓๒	๔.๐๑	๐.๖๑๒	๐.๖๖๐	๐.๕๑๐
๗. ด้านรู้จักบุคคล	๔.๐๓	๐.๖๐๕	๓.๘๙	๐.๕๙๗	๑.๕๕๙	๐.๑๒๑
รวม	๔.๐๕	๐.๔๘๕	๓.๘๗	๐.๕๒๓	๒.๓๗๔*	๐.๐๑๙

** มีระดับนัยสำคัญที่ .๐๑

* มีระดับนัยสำคัญที่ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ครู และเจ้าหน้าที่ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์ต่างกัน เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์พบว่า ด้านรู้จักเหตุ ด้านรู้จักผล มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญที่ .๐๑ และในภาพรวมพบว่า ครู และเจ้าหน้าที่ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์ ที่ระดับนัยสำคัญที่ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ครู และเจ้าหน้าที่ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่वंก จังหวัตนครสวรรค์แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์พบว่า ด้านรู้จักเหตุ ด้านรู้จักผล มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ ที่ .๐๑ และในภาพรวมพบว่า ครู และเจ้าหน้าที่ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่वंก จังหวัตนครสวรรค์ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ ที่ .๐๕

สมมติฐานที่ ๔ ครู และเจ้าหน้าที่มี ระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๒ เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามตำแหน่ง

(n=๑๘๙)

หลักสัปปุริสธรรม ๗	ตำแหน่ง				T	Sig.
	ครู (๑๖๘ คน)		เจ้าหน้าที่ (๒๑ คน)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านรู้จักเหตุ	๓.๙๓	๐.๕๙๘	๓.๗๒	๐.๕๑๖	๑.๔๘๒	๐.๑๔๐
๒. ด้านรู้จักผล	๔.๐๔	๐.๕๗๘	๓.๘๕	๐.๕๗๒	๑.๔๓๔	๐.๑๕๓
๓. ด้านรู้จักตน	๓.๙๗	๐.๖๐๖	๓.๙๘	๐.๔๙๔	-๑.๑๑๔	๐.๙๐๙
๔. ด้านรู้จักประมาณ	๓.๙๔	๐.๖๐๑	๓.๙๓	๐.๔๕๓	๐.๐๕๕	๐.๙๕๗
๕. ด้านรู้จักกาล	๓.๘๔	๐.๖๐๘	๓.๘๘	๐.๔๗๑	-๒.๒๔๒	๐.๘๐๙
๖. ด้านรู้จักชุมชน	๔.๐๔	๐.๕๘๒	๓.๙๒	๐.๕๔๖	๐.๘๘๙	๐.๓๗๕
๗. ด้านรู้จักบุคคล	๓.๙๖	๐.๖๑๙	๓.๙๑	๐.๔๖๗	๐.๓๙๑	๐.๖๙๘
รวม	๓.๙๕	๐.๕๒๕	๓.๘๙	๐.๔๑๓	๐.๕๘๑	๐.๕๖๒

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ครู และเจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์ ต่างกัน เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์พบว่า ครู และเจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ ที่ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ครู และเจ้าหน้าที่ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตาม หลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่वंกั จังหวัดนครสวรรค์แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์พบว่า ด้านรู้จักเหตุ ด้านรู้จักตน ด้านรู้จักบุคคล แตกต่างกันว่าระดับนัยสำคัญ ที่ .๐๕ และในภาพรวมพบว่า ครู และเจ้าหน้าที่ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตาม หลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่वंกั จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกันว่าระดับนัยสำคัญ ที่ .๐๕

ดังนั้น จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปฐริธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด(Lest Significant Different: LSD) ดังตารางที่ ๔.๑๔- ๔.๑๗

ตารางที่ ๔.๑๔ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปฐริธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม

จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=๑๘๙)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา		
		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	ปริญญาโทหรือสูงกว่า
		๓.๔๒	๓.๙๖	๔.๐๑
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓.๔๒		-.๕๓๒๒๗**	-.๕๙๓๙๔**
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	๓.๙๖			-.๐๖๑๖๗
ปริญญาโท หรือ สูงกว่า	๔.๐๑			

** มีระดับนัยสำคัญที่ .๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๔ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปฐริธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์จำแนกโดยภาพรวมทุกด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปฐริธรรม ๗ น้อยกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑

ตารางที่ ๔.๑๕ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวียง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักเหตุ

จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=๑๘๘)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา		
		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	ปริญญาโทหรือสูงกว่า
		๓.๓๗	๓.๘๙	๔.๐๗
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓.๓๗		-.๕๑๘๖๔*	-.๗๑๘๘๙**
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	๓.๘๙			-.๒๐๐๒๖
ปริญญาโท หรือ สูงกว่า	๔.๐๗			

* มีระดับนัยสำคัญที่ .๐๕

** มีระดับนัยสำคัญที่ .๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๕ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวียง จังหวัดนครสวรรค์ด้านรู้จักเหตุ จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ น้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี หรือเทียบเท่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕ และน้อยกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือสูงกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑

ตารางที่ ๔.๑๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ด้านรู้จักตน

จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=๑๘๘)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา		
		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	ปริญญาโทหรือสูงกว่า
		๓.๒๙	๓.๙๙	๔.๐๒
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓.๒๙		-.๗๐๒๒๙**	-.๗๓๓๖๔**
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	๓.๙๙			-.๐๓๑๓๕
ปริญญาโท หรือ สูงกว่า	๔.๐๒			

** มีระดับนัยสำคัญที่ .๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๖ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ด้านรู้จักผล จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ น้อยกว่า ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและเทียบเท่า รวมทั้งผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสูงกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑

ตารางที่ ๔.๑๗ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตาม

ด้านรู้จักบุคคล

(n=๑๘๙)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา		
		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	ปริญญาโทหรือสูงกว่า
		๓.๒๙	๓.๙๙	๓.๙๔
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓.๒๙		-.๖๙๙๗๒**	-.๖๖๒๖๗**
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	๓.๙๙			.๓๗๐๔
ปริญญาโท หรือ สูงกว่า	๓.๙๔			

** มีระดับนัยสำคัญที่ .๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๗ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ด้านรู้จักบุคคล จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ น้อยกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า รวมทั้งผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาโทหรือสูงกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ครู และเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่ฮ่องสอน จังหวัดนครสวรรค์แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ ในภาพรวมพบว่า ด้านรู้จักเหตุ ต่างต่างก็มีที่ระดับนัยสำคัญ ที่ .๐๕ ส่วนด้านรู้จักบุคคลแตกต่างกันระดับนัยสำคัญ ที่ .๐๑ เช่นเดียวกัน

ดังนั้น จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด(Lest Significant Different: LSD) ดังตารางที่ ๔.๑๙ - ๔.๒๑

ตารางที่ ๔.๑๙ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม

จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

(n=๑๘๘)

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	ประสบการณ์การทำงาน			
		ต่ำกว่า ๑ ปี	๑ - ๒ ปี	๓ - ๔ ปี	๕ ปี ขึ้นไป
		๓.๗๗	๓.๘๖	๓.๘๐	๔.๐๒
ต่ำกว่า ๑ ปี	๓.๗๗		-.๐๙๒๗	-.๐๓๖๐๒	-.๒๗๒๐๒
๑ - ๒ ปี	๓.๘๖			.๐๕๖๗๑	-.๑๗๙๒๙*
๓ - ๔ ปี	๓.๘๐				-.๒๓๖๐๐*
๕ ปี ขึ้นไป	๔.๐๒				

* มีระดับนัยสำคัญที่ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๙ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง ๑ - ๒ ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ น้อยกว่าผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน ๕ ปี ขึ้นไป และผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง ๓ - ๔ ปี น้อยกว่า ผู้มีประสบการณ์ตั้งแต่ ๕ ปี ขึ้นไปที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตารางที่ ๔.๒๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตาม
หลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวียง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักเหตุ

จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

(n=๑๘๙)

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	ประสบการณ์การทำงาน			
		ต่ำกว่า ๑ ปี	๑ - ๒ ปี	๓ - ๔ ปี	๕ ปี ขึ้นไป
		๓.๖๐	๓.๗๓	๓.๖๘	๔.๐๔
ต่ำกว่า ๑ ปี	๓.๖๐		-.๑๒๗๒๗	-.๐๘๒๓๕	-.๔๔๔๖๖
๑ - ๒ ปี	๓.๗๓			.๐๔๔๙๒	-.๓๑๗๓๔**
๓ - ๔ ปี	๓.๖๘				-.๓๖๒๓๑**
๕ ปี ขึ้นไป	๔.๐๔				

** มีระดับนัยสำคัญที่ .๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๐ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวียง จังหวัดนครสวรรค์ด้านรู้จักเหตุ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง ๑ - ๒ ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ น้อยกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงาน ๕ ปี ขึ้นไป และผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง ๓ - ๔ ปี น้อยกว่า ผู้มีประสบการณ์ตั้งแต่ ๕ ปี ขึ้นไปที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ตารางที่ ๔.๒๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักบุคคล

จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

(n=๑๘๙)

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	ประสบการณ์การทำงาน			
		ต่ำกว่า ๑ ปี	๑ - ๒ ปี	๓ - ๔ ปี	๕ ปี ขึ้นไป
		๔.๐๐	๓.๗๕	๓.๘๘	๔.๐๔
ต่ำกว่า ๑ ปี	๔.๐๐		.๒๕๔๕๕	.๑๑๗๖๕	-.๐๖๐๓๘
๑ - ๒ ปี	๓.๗๕			-.๑๓๖๙๐	-.๓๑๔๙๒**
๓ - ๔ ปี	๓.๘๘				-.๑๗๘๐๒
๕ ปี ขึ้นไป	๔.๐๔				

** มีระดับนัยสำคัญที่ .๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๑ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์ด้านรู้จักบุคคล จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน ๑ - ๒ ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ น้อยกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน ตั้งแต่ ๕ ปี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑ นอกนั้น เมื่อเปรียบเทียบคู่อื่นๆ พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕

ตารางที่ ๔.๒๒ สรุปผลการทดสอบผลสมมติฐาน

ที่	สมมติฐานข้อที่	ยอมรับ		ปฏิเสธ	
		$\alpha = .05$	$\alpha = .01$	$\alpha = .05$	$\alpha = .01$
๑	ครู และเจ้าหน้าที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน	✓	-	-	-
๒	ครู และเจ้าหน้าที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน	-	-	✓	-
๓	ครู และเจ้าหน้าที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน	-	-	✓	-
๔	ครู และเจ้าหน้าที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน	✓	-	-	-
๕	ครู และเจ้าหน้าที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน	✓	-	-	-

จากตารางที่ ๔.๒๒ เป็นผลของการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ในภาพรวม พบว่า ครูและเจ้าหน้าที่ที่มีเพศ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕ จึงต้องยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ ๑, ๔ และ ๕ ส่วนครูและเจ้าหน้าที่ที่มีอายุและตำแหน่ง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญที่ .๐๕ ดังนั้นจึงต้องปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ดังตารางที่ ๔.๒๓ - ๔.๓๖

ตารางที่ ๔.๒๓ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักเหตุ

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ผู้บริหารใช้กฎระเบียบวินัยและเหตุผลมากเกินไป จนทำให้เกิดความขัดแย้ง	๓๔ คน	๑๗.๐๐
๒.	ผู้บริหารใช้อารมณ์มากเกินไป ในการบริหารสถานศึกษา	๒๘ คน	๑๔.๘๑
๓.	ผู้บริหารตำหนิผู้ใต้บังคับบัญชาโดยไม่รับฟังเหตุผลแท้จริงที่เกิดขึ้น	๒๓ คน	๑๒.๑๖
๔	ผู้บริหารแก้ปัญหาตามใจตนเอง โดยไม่ฟังความคิดเห็นของเหตุผลของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา	๑๖ คน	๘.๔๖

จากตารางที่ ๔.๒๓ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักเหตุ อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารใช้กฎระเบียบวินัยและเหตุผลมากเกินไป จนทำให้เกิดความขัดแย้ง จำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๐๐ ระดับรองลงมา คือ ผู้บริหารใช้อารมณ์มากเกินไป ในการบริหารสถานศึกษา จำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๘๑ และผู้บริหารตำหนิผู้ใต้บังคับบัญชาโดยไม่รับฟังเหตุผลแท้จริงที่เกิดขึ้น จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑๖ ระดับน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารแก้ปัญหาตามใจตนเอง โดยไม่ฟังความคิดเห็นของเหตุผล ของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๔๖

ตารางที่ ๔.๒๔ ข้อเสนอแนะของครู และเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักเหตุ

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ควรรับฟังเหตุผลของผู้ได้บังคับบัญชาให้ดีกว่าเหตุเป็นมาอย่างไร	๑๘ คน	๙.๕๒
๒.	ควรใช้อารมณ์ให้น้อยลงและควรใช้เหตุผลเป็นที่ตั้งในการบริหาร	๒๔ คน	๑๒.๖๙
๓.	ควรใช้หลักการและเหตุผลให้ตรงกับสถานการณ์นั้นๆ เพื่อแก้ปัญหา	๓๗ คน	๑๙.๕๗
๔	ควรให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน เพื่อให้เกิดมุมมองหลากหลายและแก้ปัญหาได้ถูกต้องยิ่งขึ้น	๓๕ คน	๑๘.๕๑

จากตารางที่ ๔.๒๔ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักเหตุ อยู่ในระดับมาก คือ ควรใช้หลักการและเหตุผลให้ตรงกับสถานการณ์นั้นๆ เพื่อแก้ปัญหา จำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๕๗ ระดับรองลงมา ควรให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน เพื่อให้เกิดมุมมองหลากหลายและแก้ปัญหาได้ถูกต้องยิ่งขึ้น จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕๑ และควรใช้อารมณ์ให้น้อยลงและควรใช้เหตุผลเป็นที่ตั้งในการบริหาร จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๙ ระดับน้อยที่สุด คือ ควรรับฟังเหตุผลของผู้ได้บังคับบัญชาให้ดีกว่าเหตุเป็นมาอย่างไร จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๒

ตารางที่ ๔.๒๕ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักผล

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ผู้บริหารขาดความมุ่งมั่นในหน้าที่ของตนเองโดยไม่หวังความเจริญในองค์กร	๙ คน	๔.๗๖
๒.	ผู้บริหารขาดความเข้าใจในโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่จะพัฒนาสถานศึกษา	๒๕ คน	๑๓.๒๒
๓.	ผู้บริหารขาดการวางแผนในการบริหารสถานศึกษาในด้านต่างๆ ให้รอบคอบโดยไม่นึกผลข้างเคียงที่จะตาม	๑๔ คน	๗.๔๐
๔	ผู้บริหารขาดเป้าหมายในการบริหารสถานศึกษา	๓๘ คน	๒๐.๑๐

จากตารางที่ ๔.๒๕ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักผล อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารขาดเป้าหมายในการบริหารสถานศึกษา จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๑๐ ระดับรองลงมาผู้บริหารขาดความเข้าใจในโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่จะพัฒนาสถานศึกษา จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๒ และผู้บริหารขาดการวางแผนในการบริหารสถานศึกษาในด้านต่างๆ ให้รอบคอบโดยไม่นึกผลข้างเคียงที่จะตาม จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๔๐ ระดับน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารขาดความมุ่งมั่นในหน้าที่ของตนเองโดยไม่หวังความเจริญในองค์กร จำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๗๖

ตารางที่ ๔.๒๖ ข้อเสนอแนะของครู และเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักผล

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ควรคิดวิเคราะห์ถึงผลได้และผลเสียให้ดี ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด	๑๐ คน	๕.๒๙
๒.	ควรศึกษาโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่จะนำมาพัฒนาสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นไป	๑๗ คน	๙.๐๐
๓.	ควรมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการบริหารสถานศึกษา	๓๐ คน	๑๕.๘๗
๔	ควรตั้งใจทำงานและหวังความเจริญก้าวหน้ามาสู่โรงเรียนและองค์กรของตนเอง	๒๕ คน	๑๓.๒๒

จากตารางที่ ๔.๒๖ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักผล อยู่ในระดับมาก คือ ควรมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการบริหารสถานศึกษา จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๘๗ ระดับรองลงมาควรตั้งใจทำงานและหวังความเจริญก้าวหน้ามาสู่โรงเรียนและองค์กรของตนเอง จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๒ และควรศึกษาโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่จะนำมาพัฒนาสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นไป จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๐ ระดับน้อยที่สุด คือ ควรคิดวิเคราะห์ถึงผลได้และผลเสียให้ดี ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๙

ตารางที่ ๔.๒๗ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักตน

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ผู้บริหารพุดจาที่ไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา	๒๗ คน	๑๔.๒๘
๒.	ผู้บริหารประพัตินไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา	๑๕ คน	๙.๐๐
๓.	ผู้บริหารขาดความเชื่อมั่นในการบริหารสถานศึกษาและออกคำสั่ง	๓๓ คน	๑๗.๔๖
๔	ผู้บริหารเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม	๑๐ คน	๕.๒๙

จากตารางที่ ๔.๒๗ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักตน อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารขาดความเชื่อมั่นในการบริหารสถานศึกษา และออกคำสั่ง จำนวน ๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๔๖ ระดับรองลงมาผู้บริหารพุดจาที่ไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๘ และผู้บริหารประพัตินไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๐ ระดับน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๙

ตารางที่ ๔.๒๘ ข้อเสนอแนะของครู และเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักตน

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ควรสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้มากขึ้น ในการบริหารสถานศึกษา	๓๘ คน	๒๐.๑๐
๒.	ควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการประพฤติให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในการบริหาร	๒๔ คน	๑๒.๖๙
๓.	ควรมีปิยะวาจาในการสนทนา หรือในการประชุม และการบริหารงานในสถานศึกษา	๓๐ คน	๑๕.๘๗
๔	ควรอุทิศตนเองให้กับการบริหารสถานศึกษาจนกว่าจะประสบความสำเร็จ	๑๑ คน	๕.๘๒

จากตารางที่ ๔.๒๘ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักตน อยู่ในระดับมาก คือ ควรสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้มากขึ้น ในการบริหารสถานศึกษา จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๑๐ ระดับรองลงมา คือ ควรมีปิยะวาจาในการสนทนา หรือในการประชุม และการบริหารงานในสถานศึกษา จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๘๗ และควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการประพฤติให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในการบริหาร จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๙ ระดับน้อยที่สุด คือ ควรอุทิศตนเองให้กับการบริหารสถานศึกษาจนกว่าจะประสบความสำเร็จ จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๒

ตารางที่ ๔.๒๙ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวียง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักประมาณ

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ผู้บริหารวางแผนงานโดยไม่คิดถึงความเป็นจริง	๑๖ คน	๘.๔๖
๒.	ผู้บริหารใช้งบประมาณในการบริหารสถานศึกษาเกินงบประมาณที่มีอยู่	๓๕ คน	๑๘.๕๑
๓.	ผู้บริหารใช้อำนาจโดยไม่คิดถึงขอบเขตของความเป็นผู้บริหาร	๓๑ คน	๑๖.๔๐
๔	ผู้บริหารดำเนินชีวิตบนวิถีแห่งความหรรษาด้วยเครื่องประดับ	๒๗ คน	๑๔.๒๘

จากตารางที่ ๔.๒๙ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวียง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักประมาณ อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารใช้งบประมาณในการบริหารสถานศึกษาเกินงบประมาณที่มีอยู่ จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕๑ ระดับรองลงมา คือ ผู้บริหารใช้อำนาจโดยไม่คิดถึงขอบเขตของความเป็นผู้บริหาร จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๔๐ และผู้บริหารดำเนินชีวิตบนวิถีแห่งความหรรษาด้วยเครื่องประดับ จำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๘ ระดับน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารวางแผนงานโดยไม่คิดถึงความเป็นจริง จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๔๖

ตารางที่ ๔.๓๐ ข้อเสนอแนะของครู และเจ้าหน้าที่ที่มรต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักประมาณ

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ควรดำเนินชีวิตบนความพอเพียง ให้เหมาะสมกับการเป็นผู้บริหาร	๒๑ คน	๑๑.๑๑
๒.	ควรวางแผนงานให้สามารถปฏิบัติได้และเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่	๑๘ คน	๙.๕๒
๓.	ควรใช้อำนาจให้ถูกต้องเหมาะสมและมีขอบเขตในการบริหาร	๑๓ คน	๖.๘๗
๔	ควรใช้งบประมาณที่มีอยู่อย่างเหมาะสมกับโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ โดยให้เกิดประโยชน์สูงสุด	๓๑ คน	๑๖.๔๐

จากตารางที่ ๔.๓๐ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักประมาณ อยู่ในระดับมาก คือ ควรใช้งบประมาณที่มีอยู่อย่างเหมาะสมกับโครงการ หรือกิจกรรมต่างๆ โดยให้เกิดประโยชน์สูงสุด จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๔๐ ระดับรองลงมา คือ ควรดำเนินชีวิตบนความพอเพียง ให้เหมาะสมกับการเป็นผู้บริหาร จำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๑ และควรวางแผนงานให้สามารถปฏิบัติได้และเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ จำนวน ๑๘ คน คิดเป็น ร้อย ๙.๕๒ ระดับน้อยที่สุด คือ ควรใช้อำนาจให้ถูกต้องเหมาะสมและมีขอบเขตในการบริหาร จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๘๗

ตารางที่ ๔.๓๑ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักกาล

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ผู้บริหารจัดทำโครงการไม่ถูกต้องกับจังหวะเวลา	๓๗ คน	๑๙.๕๗
๒.	ผู้บริหารขาดการควบคุมระยะเวลาในการดำเนินนโยบายการบริหาร	๑๐ คน	๕.๒๙
๓.	ผู้บริหารสั่งการไม่ตรงกับระยะเวลาหรือสถานที่ที่เหมาะสมในการบริหาร	๑๖ คน	๘.๔๖
๔	ผู้บริหารขาดการจัดลำดับความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา	๒๔ คน	๑๒.๖๙

จากตารางที่ ๔.๓๑ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักกาล อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารจัดทำโครงการไม่ถูกต้องกับจังหวะเวลา จำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๕๘ ระดับรองลงมา คือ ผู้บริหารขาดการจัดลำดับความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๙ และผู้บริหารสั่งการไม่ตรงกับระยะเวลาหรือสถานที่ที่เหมาะสมในการบริหาร จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๔๖ ระดับน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารจัดทำโครงการไม่ถูกต้องกับจังหวะเวลา จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๙

ตารางที่ ๔.๓๒ ข้อเสนอแนะของครู และเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักกาล

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ควรควบคุมระยะเวลาในการดำเนินนโยบายต่างๆ ให้ทันต่อกาลเวลาในการบริหาร	๒๒ คน	๑๑.๖๔
๒.	ควรจัดทำโครงการให้ตรงกับระยะเวลาที่เหมาะสมในการบริหารโครงการต่างๆ	๓๘ คน	๒๐.๑๐
๓.	ควรสั่งการในการทำงานให้ตรงกับระยะเวลาและสถานที่ในการบริหาร	๑๗ คน	๙.๐๐
๔	ควรจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมหรือการบริหารสถานศึกษา	๑๓ คน	๖.๘๗

จากตารางที่ ๔.๓๒ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักกาล อยู่ในระดับมาก คือ ควรจัดทำโครงการให้ตรงกับระยะเวลาที่เหมาะสมในการบริหารโครงการต่างๆ จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๑๐ ระดับรองลงมา คือ ควรควบคุมระยะเวลาในการดำเนินนโยบายต่างๆ ให้ทันต่อกาลเวลาในการบริหาร จำนวน ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖๔ และควรสั่งการในการทำงานให้ตรงกับระยะเวลาและสถานที่ในการบริหาร จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๐ ระดับน้อยที่สุด คือ ควรจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมหรือการบริหารสถานศึกษา จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๘๗

ตารางที่ ๔.๓๓ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวียง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักชุมชน

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ผู้บริหารดำเนินโครงการหรือกิจกรรมไม่สอดคล้องกับสถานศึกษา	๑๘ คน	๙.๕๒
๒.	ผู้บริหารขาดความเข้าใจในบริบทหรือสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	๒๕ คน	๑๓.๒๒
๓.	ผู้บริหารขาดการประสานงานกับชุมชนในการบริหารสถานศึกษา	๘ คน	๔.๒๓
๔	ผู้บริหารไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับคนในองค์กร และภายนอกองค์กร	๓๖ คน	๑๙.๐๔

จากตารางที่ ๔.๓๓ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวียง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักชุมชน อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับคนในองค์กร และภายนอกองค์กร จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๐๔ ระดับรองลงมา คือ ผู้บริหารขาดความเข้าใจในบริบทหรือสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๒ และผู้บริหารดำเนินโครงการหรือกิจกรรมไม่สอดคล้องกับสถานศึกษา จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๒ ระดับน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารขาดการประสานงานกับชุมชนในการบริหารสถานศึกษา จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๓

ตารางที่ ๔.๓๔ ข้อเสนอแนะของครู และเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักชุมชน

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับคนทั้งภายในและภายนอกองค์กร	๔๐ คน	๒๑.๑๖
๒.	ควรศึกษาวิเคราะห์บริบทและสภาพแวดล้อมในการบริหารสถานศึกษาให้เข้าใจถึงความเป็นได้ในการบริหาร	๓๒ คน	๑๗.๐๐
๓.	ควรประสานงานกับชุมชนในการทำกิจกรรมของสถานศึกษาเพื่อทำให้เกิดการมีส่วนร่วม	๑๖ คน	๘.๔๖
๔	ควรดำเนินโครงการหรือจัดกรรมให้สอดคล้องกับสถานศึกษา	๒๑ คน	๑๑.๑๑

จากตารางที่ ๔.๓๔ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เวงก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักชุมชน อยู่ในระดับมาก คือ ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับคนทั้งภายในและภายนอกองค์กร จำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๑๖ ระดับรองลงมา คือ ควรศึกษาวิเคราะห์บริบทและสภาพแวดล้อมในการบริหารสถานศึกษาให้เข้าใจถึงความเป็นได้ในการบริหาร จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๐๐ และควรดำเนินโครงการหรือจัดกรรมให้สอดคล้องกับสถานศึกษา จำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๑ ระดับน้อยที่สุด คือ ควรประสานงานกับชุมชนในการทำกิจกรรมของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๔๖

ตารางที่ ๔.๓๕ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักบุคคล

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ผู้บริหารขาดการส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษา	๑๓ คน	๖.๘๗
๒.	ผู้บริหารใช้บุคลากรไม่เหมาะสมกับงาน	๓๙ คน	๒๐.๖๓
๓.	ผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบเพราะแต่พวกพ้องของตนเอง	๑๐ คน	๕.๒๙
๔	ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับบุคลากรในองค์กรของตนเอง	๒๖ คน	๑๓.๗๕

จากตารางที่ ๔.๓๕ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักบุคคล อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารใช้บุคลากรไม่เหมาะสมกับงาน จำนวน ๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖๓ ระดับรองลงมา คือ ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับบุคลากรในองค์กรของตนเอง จำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๗๕ และผู้บริหารขาดการส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษา จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๘๗ ระดับน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบเพราะแต่พวกพ้องของตนเอง จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๙

ตารางที่ ๔.๓๖ ข้อเสนอแนะของครู และเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักบุคคล

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ควรใช้บุคลากรให้เหมาะสมกับการงานที่พึงกระทำได้	๓๒ คน	๑๗.๐๐
๒.	ควรส่งเสริมบุคลากรในองค์กรให้เกิดความรู้ความสามารถและได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ	๒๑ คน	๑๑.๑๑
๓.	ควรพิจารณาความดีความชอบบนหลักของความถูกต้องและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย	๑๖ คน	๘.๔๖
๔	ควรให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคนในองค์กร	๒๐ คน	๑๐.๕๘

จากตารางที่ ๔.๓๖ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้งก์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านรู้จักบุคคล อยู่ในระดับมาก คือ ควรใช้บุคลากรให้เหมาะสมกับการงานที่พึงกระทำได้ จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๐๐ ระดับรองลงมา คือ ควรส่งเสริมบุคลากรในองค์กรให้เกิดความรู้ความสามารถและได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ จำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๑ และควรให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคนในองค์กร จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕๘ ระดับน้อยที่สุด คือ ควรพิจารณาความดีความชอบบนหลักของความถูกต้องและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๔๖

๔.๕ บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์

๑. ท่านคิดว่าการนำหลักสัปปุริสธรรม ๗ มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร
เป็นอย่างไร

การนำหลักสัปปุริสธรรม ๗ มาปรับใช้ให้เข้ากับการบริหารสถานศึกษาในยุคสมัย
ปัจจุบันให้ได้อย่างสอดคล้องนั้น ควรต้องมีความสมดุลในสองด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถ และ
ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยนำหลักสัปปุริสธรรมมาเป็นแนวทางในการบริหารผสมผสานกับแนวคิด
ตะวันตก อันจะเป็นส่วนส่งเสริมการใช้ความรู้ ความสามารถของบุคลากรให้เป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน ก็เป็นเครื่องควบคุมยึดเหนี่ยวจิตใจ ไม่ให้บุคคลใช้ความรู้ความสามารถไป
ในทางที่ผิด หรือใช้แบบสุดโต่งเกินความพอดี ซึ่งจะส่งผลเสียต่อตนเองและองค์กรตลอดจนสังคม
โดยรวมในอนาคตได้^๑ หลักสัปปุริสธรรมเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารหลักสัปปุริสธรรมสามารถสร้าง
ความศรัทธา และเป็นพื้นฐานที่ทำให้เกิดความรัก ความสามัคคีกันในกลุ่มคณะ หากผู้บริหารมีเข้าใจ
หลักสัปปุริสธรรมประกอบกับการทำงานแล้วครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาย่อมเกิดความรัก
ความศรัทธาต่อกัน มีความสามัคคีอยู่กันฉันท์พี่น้อง ทำให้ครูมีสุขภาพจิตที่ดีและเกิดบรรยากาศใน
การทำงานที่มีความสุขอันจะส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้นและมีคุณภาพต่อ
ผู้เรียนในที่สุด^๒ ความสำคัญของการบริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ นั้น ควรให้ทุกคนมีส่วนร่วม
สำหรับการดำเนินงานของสถานศึกษาคือ เปนรูปแบบการบริหารที่เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพราะเน้น
การทำงานแบบร่วมมือร่วมใจกันงานจะสำเร็จและบุคลากรมีความสุขในการทำงาน “รวมคิด รวมทำ
ร่วมปรับปรุงแก้ไข และร่วมภาคภูมิใจ” เปนระบบการทำงานที่ทุกฝ่ายมีเป้าหมายร่วมกัน ได้ร่วม
ระดมพลังความคิด ร่วมกันทุกขั้นตอน เริ่มตั้งแต่วางแผนวิเคราะห์สภาพปัญหา ดำเนินการตามแผน
กำกับติดตาม ประเมินผลร่วมกัน ทุกฝ่ายมีความเข้าใจตรงกัน ทำให้ผลงานออกมาได้ดีมีคุณภาพ^๓
การนำหลักสัปปุริสธรรม ๗ ประการ มาใช้ในการบริหารสถานศึกษานั้นว่ามีประโยชน์ เพราะทำให้
องค์กรมีความเข้มแข็ง บุคลากรมีความรักสัครสมานสามัคคีในกลุ่มคณะ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน มีภาวะ
ผู้นำ ผู้ตามที่ดี รู้จักใช้ผล รู้จักตน รู้จักกาลเวลา รู้จักพอประมาณ รู้จักบทบาทหน้าที่ และความ
แตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งหลักสัปปุริสธรรม ๗ ประการ ทำให้คนเป็นคนดี มีระเบียบวินัย และมีความ
รับผิดชอบ ตามหลักการครองตน ครองคน ครองงาน^๔ หลักสัปปุริสธรรม ๗ เป็นหลักธรรมที่สามารถ

^๑สัมภาษณ์ นายสุระ ทวีผล, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินดาด ตำบลแม่เลย์ อำเภอแม่वंก
จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๑๓.๐๐ น., วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖.

^๒สัมภาษณ์ นายมนัส สมรภูมิ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะแบกงาม ตำบลวังชัน อำเภอแม่वंก
จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๐๙.๔๐ น., วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖.

^๓สัมภาษณ์ นายสามารถ ศรีชมภู, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปางสุด ตำบลแม่เลย์ อำเภอแม่वंก จังหวัด
นครสวรรค์, เวลา ๑๒.๕๐ น., วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖.

^๔สัมภาษณ์ นายปรโมทย์ เจริญเกษ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะกรุด ตำบลวังชัน อำเภอแม่वंก
จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๑๓.๓๐ น., วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖.

นำมาปรับใช้ในการบริหารการศึกษาได้ เพราะผู้บริหารจำเป็นต้อง ครองตน ครองคน ครองงาน ถึงจะสามารถบริหารสถานศึกษาได้อย่างดีเยี่ยม เป็นแบบอย่างที่ดีซื่อสัตย์ จริ่งใจ ใจกว้าง โปร่งใส มุ่งมั่น ตั้งใจ เสียสละ ทดมเท ยุติธรรม มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และเป็นผู้มองการณ์ไกล คาดคะเนได้ถึงแนวโน้มในอนาคต^๕

๒. ให้ท่านเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ กับการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร

การบริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ประการ นั้น จะสามารถพัฒนาสถานศึกษาได้ดี เพราะทุกคนรู้จักหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย สามารถทำงานเป็นทีม มีการปรึกษาหารือโดยใช้คุณธรรม มาประยุกต์ใช้ทำให้ทุกคนมีความสุข สนุกสนานกับการทำงาน ส่งผลให้สถานศึกษามีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลในทุกๆ ด้าน สำหรับการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน เป็นการบริหารที่ทุกคนถือว่าตัวเองเป็นคนเก่งไม่ค่อยฟังใคร สิ่งใดที่ตนเองคิดว่าถูกก็จะปฏิบัติ ถ้าคิดว่าจะถูกก็จะไม่ปฏิบัติหรือให้ความร่วมมือ ซึ่งถือว่าเป็นอันตรายในการบริหารสถานศึกษาอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้องค์กรเกิดความแตกแยกอันจะนำมาซึ่งความอ่อนแอไร้สมรรถภาพ ในการบริหารจัดการ ทุกๆ ด้าน^๖ ควรนำหลักสัปปุริสธรรม ๗ มาปรับปฏิบัติตน โดยใช้หลักเหตุและผล มีคุณธรรม มีการวางตนที่เหมาะสมในการเป็นผู้บริหาร รู้จักปฏิบัติตนให้ถูกต้องคล่องธรรม และยุติธรรมในการบริหารสถานศึกษา หลักสัปปุริสธรรม ๗ จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษา^๗ ถ้าจะเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในปัจจุบัน นั้นถือว่า ผู้บริหารนั้นยังไม่ได้ นำหลักธรรมมาใช้มากเท่าไร แต่ก็ได้ใช้ไปบ้างโดยที่ไม่รู้ เพราะหลักธรรมนั้น สามารถเปรียบเทียบกับภาวะผู้นำของผู้บริหารได้ ฉะนั้นแล้วหากผู้สามารถนำหลักธรรมหรือหลักสัปปุริสธรรม ๗ มาใช้ ย่อมจะเกิดผลดีต่อสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง^๘ การจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปัจจุบันค่อนข้างมีปัญหาในด้านการจัดการมาก เพราะปัจจัยภายนอกเข้ามามีบทบาทในการดำรงตนของนักเรียนในขณะนี้ ได้แก่ สื่อ และเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามามีบทบาทมากกับเด็กนักเรียนและเยาวชน ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลดีและผลเสียอยู่คู่กัน หากขาดคนที่สามารถชี้นำไปในทางที่ถูกที่ควรก็อาจทำให้เกิดผลเสียกับเด็กได้ ดังนั้นการนำหลักธรรมมาใช้ในการบริหารสถานศึกษานั้นก็ย่อมเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่

^๕สัมภาษณ์ นายสุริยา คงเพชรศักดิ์, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังชุมพร ตำบลเขาชนกัน อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๑๐.๐๐ น., วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖.

^๖สัมภาษณ์ นายปราโมทย์ เจริญเกษ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะกวด ตำบลวังชัน อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๑๓.๓๐ น., วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖.

^๗สัมภาษณ์ นายสุริยา คงเพชรศักดิ์, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังชุมพร ตำบลเขาชนกัน อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๑๐.๐๐ น., วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖.

^๘สัมภาษณ์ นายสามารถ ศรีชมภู, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปางสุด ตำบลแม่เลย์ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๑๒.๕๐ น., วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖.

สามารถกระทำได้ ฉะนั้นการจัดการศึกษาก็ควรส่งเสริมให้หลักธรรมมีส่วนสำคัญในการบริหารสถานศึกษา^๙ การบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันนั้นในด้านเหตุผล ผู้บริหารในปัจจุบันบางท่านมักจะใช้ความรู้สึกรในการบริหารสถานศึกษาหรือใช้อำนาจเกินขอบเขต ไม่คำนึงถึงผลที่จะได้รับว่าเป็นอย่างไร ถ้าหากเปรียบเทียบกับการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันแล้วยังขาดการนำหลักสัปปุริสธรรม ๗ มาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษายังน้อย^{๑๐}

๓. ท่านคิดว่าปัญหาอุปสรรคในการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ มีด้านใดบ้าง

การบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ประการ ในความคิดของข้าพเจ้าไม่มีปัญหาอุปสรรคใดๆ เพราะนำหลักสัปปุริสธรรมดังกล่าวมาใช้ในการบริหาร มีแต่สิ่งที่ดี ทำให้ทุกคนมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ อย่างเต็มกำลังความรู้ความสามารถ เพราะทุกคนมีความรักความผูกพันกันเหมือนญาติพี่น้อง มีโครงการอะไรหรือกิจกรรมใดๆ ก็ช่วยกันทำทำให้งานต่างๆ สำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ได้^{๑๑} ปัญหาในการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ นั้น คือ การแข่งขันทางสังคมมีมากขึ้น การไม่รู้จักประมาณตน การที่บุคคลหรือบุคลากรขาดจริยธรรม และความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน^{๑๒} ปัญหาอุปสรรคในการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ นั้น มีเป็นหาที่สำคัญดังนี้ คือ ผู้บริหารขาดการรู้จักประมาณตนเอง ผู้บริหารขาดการวางแผนในการบริหาร และผู้บริหารยังขาดความเข้าใจในหลักธรรม^{๑๓} ปัญหาการนำหลักสัปปุริสธรรม ๗ มาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษาเกิดจากปัจจัยภายนอกและสิ่งแวดล้อมนอกสถานศึกษานั้น มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และผู้บริหารยังขาดความเข้าใจในหลักธรรมจึงทำให้การนำหลักสัปปุริสธรรม ๗ มาใช้ในการบริหารสถานศึกษานั้นเป็นเรื่องอยาก ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้ผู้บริหารมีการศึกษาหลักสัปปุริสธรรมให้มากขึ้น^{๑๔} ปัญหาอุปสรรคในการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ นั้น มีด้านการ

^๙สัมภาษณ์ นายมนัส สมรภูมิ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะแบกงาม ตำบลวังชัน อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๐๙.๔๐ น., วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖.

^{๑๐}สัมภาษณ์ นายสุระ ทวีผล, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินลาดตำบลแม่เลี้ยง อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๑๓.๐๐ น., วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖.

^{๑๑}สัมภาษณ์ นายปราโมทย์ เจริญเกษ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะกรุด ตำบลวังชัน อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๑๓.๓๐ น., วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖.

^{๑๒}สัมภาษณ์ นายสุริยา คงเพชรศักดิ์, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังชุมพร ตำบลเขาชนกัน อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๑๐.๐๐ น., วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖.

^{๑๓}สัมภาษณ์ นายสามารถ ศรีชมภู, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปางสุด ตำบลแม่เลี้ยง อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๑๒.๕๐ น., วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖.

^{๑๔}สัมภาษณ์ นายมนัส สมรภูมิ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะแบกงาม ตำบลวังชัน อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๐๙.๔๐ น., วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖.

ยอมรับความคิดเห็นของผู้บริหารของบุคคลในองค์กร ด้านบุคคลในองค์กรมีความแตกต่างกันคือแบ่งกันเป็นกลุ่มๆ ไม่ลงรอยกันในด้านความคิด ด้านปัญหาของบุคคลในหน่วยงานมีหนี้สินมาก และด้านการขาดงบประมาณในการส่งเสริมในการบริหารตามหลักธรรม^{๑๕}

๔. ท่านคิดว่าปัจจัยใดที่ทำให้การบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ มีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จเป็นอย่างไร

ในทุกปัจจัยของสัปปุริสธรรม ๗ ประการ มีประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษามาก เพราะทุกๆ ด้านจะผลที่ประสานกันอย่างต่อเนื่อง ถ้าเรานำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาจะทำให้องค์กรมีความเข้มแข็ง มีความเจริญก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาได้^{๑๖} ปัจจัยที่จะทำให้การบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารทุกคนทุกท่านควรมีการศึกษาหลักธรรมอย่างจริงจัง และนำหลักธรรมนั้นมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา เพราะหากผู้บริหารเอาใจใส่ในการบริหารตามหลักธรรมหรือหลักสัปปุริสธรรม ๗ แล้วนั้นก็จะสามารถบริหารงานในด้านต่างๆ สำเร็จได้^{๑๗} มีปัจจัยดังนี้ คือ ควรมีการจัดทำนโยบายในการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อย่างชัดเจน ควรให้ครูและเจ้าหน้าที่ในบริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินการในหลักของนโยบายในการบริหาร ควรมีการวัดผลประเมินผลในการบริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อย่างชัดเจน ควรสร้างกลุ่มระหว่างโรงเรียนด้วยกันเพื่อให้เกิดการแข่งขันในการบริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ เพื่อให้เห็นความแตกต่างในการบริหาร^{๑๘} ปัจจัยที่จะทำให้มีการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ได้เป็นอย่างดีนั้น ผู้บริหารทุกคนทุกท่านควรมีการศึกษาหลักสัปปุริสธรรม ๗ ให้เข้าใจเสียก่อนแล้วค่อยนำมาปรับใช้ให้เข้ากับสถานศึกษาของตัวเอง ก็จะสามารถทำได้และจะเป็นผลดีต่อผู้บริหารด้วย^{๑๙} บุคลากรทุกคนในองค์กรต้องมีจิตสำนึกที่ดีต่อตนเอง ต่อสังคม โดยเฉพาะต่ออาชีพของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่

^{๑๕}สัมภาษณ์ นายสุระ ทวีผล, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินลาด ตำบลแม่เลย์ อำเภอแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๑๓.๐๐ น., วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖.

^{๑๖}สัมภาษณ์ นายปราโมทย์ เจริญเกษ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะกรุด ตำบลวังชัน อำเภอแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๑๓.๓๐ น., วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖.

^{๑๗}สัมภาษณ์ นายสุริยา คงเพชรศักดิ์, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังชุมพร ตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๑๐.๐๐ น., วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖.

^{๑๘}สัมภาษณ์ นายสามารถ ศรีชมภู, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปางสุด ตำบลแม่เลย์ อำเภอแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๑๒.๕๐ น., วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖.

^{๑๙}สัมภาษณ์ นายมนัส สมรมภูมิ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะแบกงาม ตำบลวังชัน อำเภอแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๐๙.๔๐ น., วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖.

ของตนเองให้สมบูรณ์ และบุคคลควรควรพิจารณาในการบริหารงานหรือการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา^{๒๐}

๕. ให้ท่านวิเคราะห์แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ว่ามีทิศทางอย่างไร ที่จะนำมาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้

การที่จะนำหลักสัปปุริสธรรม ๗ ประการ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา จะต้องให้บุคลากรผู้ที่มีส่วนร่วมทุกคนเข้าใจวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาว่าต้องการอะไร และทุกคนควรปฏิบัติอย่างไร โดยการตั้งคณะกรรมการเป็นผู้รับผิดชอบ และสอดแทรกหลักธรรมดังกล่าวเพื่อให้ทุกคนนำไปยึดถือปฏิบัติ มีการนำระบบ PDCA มาใช้ในการดำเนินงานด้วย^{๒๑} ควรมีการนำหลักสัปปุริสธรรม ๗ มาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นระบบ และให้สอดคล้องกับงานนั้นๆ ทำให้มีความเป็นธรรมและเกิดความพึงพอใจ ตามเหตุปัจจัยในการบริหารสถานศึกษาอย่างพอเพียง พอประมาณ มีประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหา อุปสรรค สามารถพัฒนาสถานศึกษาได้ก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างยั่งยืน^{๒๒} แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ นั้น ผู้บริหารต้องเป็นผู้กล้านำเสนอการบริหารแบบใหม่ เพื่อให้มีการบริหารสถานศึกษาที่หลากหลาย และยิ่งการนำหลักสัปปุริสธรรม ๗ มาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษานั้นก็เป็นทางเลือกใหม่ที่จะเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาที่มีหลักการหรือหลักนโยบายในการบริหารที่ยั่งยืนด้วย^{๒๓} ในยุคสมัยปัจจุบันนี้หลักการบริหารสถานศึกษามีหลากหลายขึ้นอยู่กับว่าผู้บริหารท่านใดจะนำหลักการบริหารแบบใดมาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษาของตนเอง ซึ่งทฤษฎีต่างๆ ก็ว่าหลักเกณฑ์ไว้ให้สามารถเข้าใจง่าย และนำไปใช้ได้เลย แต่บางทีก็ทำให้ประสบผลสำเร็จบ้าง ไม่ประสบผลสำเร็จบ้าง ดังนั้นในสถานการณ์การบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องหาแนวทางการบริหารแบบใหม่ๆ มาเป็นแนวทางในการบริหาร ซึ่งหลักธรรมจึงเป็นหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาเริ่มให้ความสำคัญ เพราะหลักธรรมนั้นถือว่าเป็นสิ่งที่ทำมีผลมากทั้งด้านการพัฒนาสถานศึกษาและด้านจิตใจด้วย หลักสัปปุริสธรรม ๗ จึงเป็นหลักที่น่าสนใจอย่างยิ่งในการนำมาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษา

^{๒๐} สัมภาษณ์ นายสุระ ทวีผล, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินดาดตำบลแม่เลย์ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๑๓.๐๐ น., วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖.

^{๒๑} สัมภาษณ์ นายปราโมทย์ เจริญเกษ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะกรุดตำบลวังชัน อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๑๓.๓๐ น., วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖.

^{๒๒} สัมภาษณ์ นายสุริยา คงเพชรศักดิ์, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังชุมพรตำบลเขาชนกัน อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๑๐.๐๐ น., วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖.

^{๒๓} สัมภาษณ์ นายสามารถ ศรีชมภู, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปางสุดตำบลแม่เลย์ อำเภอม่วงก่ จังหวัดนครสวรรค์, เวลา ๑๒.๕๐ น., วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖.

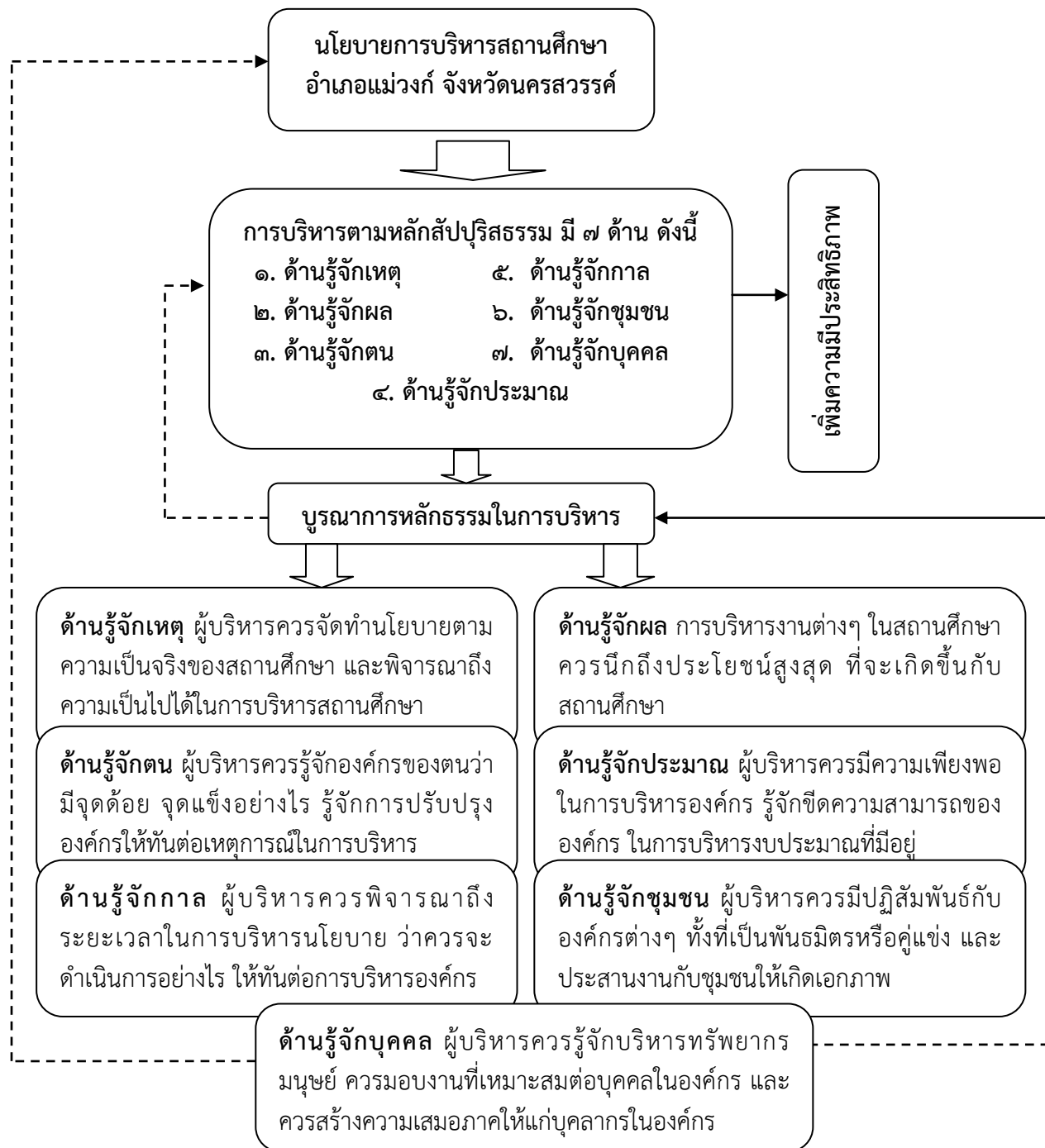
ในปัจจุบัน^{๒๔} ในด้านแนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ คือควรสร้างความเข้าใจในหลักธรรมตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ให้กับผู้ที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องโดยผู้บริหารต้องศึกษาให้เข้าใจอย่างแท้จริง มีการประเมินผลและการสำรวจอย่างจริงจัง และควรกำหนดนโยบายหรือเป้าหมายของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ด้วย^{๒๕}

^{๒๔}สัมภาษณ์ นายมนัส สมรภูมิ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะแบกกาม, เวลา ๐๙.๔๐ น., วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖.

^{๒๕}สัมภาษณ์ นายสุระ ทวีผล, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินดาด, เวลา ๑๓.๐๐ น., วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖.

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่เว้ง จังหวัดนครสวรรค์” ทำให้ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้ใหม่จากการศึกษาดังแผนภาพที่ ๔.๑ ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๑ แสดงสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๑ แสดงให้เห็นการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ มี ๗ ด้านดังนี้

ด้านรู้จักเหตุ ผู้บริหารควรจัดทำนโยบายตามความเป็นจริงของสถานศึกษา และพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการบริหารสถานศึกษา

ด้านรู้จักผล การบริหารงานต่างๆ ในสถานศึกษาควรนึกถึงประโยชน์สูงสุด ที่จะเกิดขึ้นกับสถานศึกษา

ด้านรู้จักตน ผู้บริหารควรรู้จักองค์การของตนว่ามีจุดด้อย จุดแข็งอย่างไร รู้จักการปรับปรุงองค์กรให้ทันต่อเหตุการณ์ในการบริหาร

ด้านรู้จักประมาณ ผู้บริหารควรมีความเพียงพอในการบริหารองค์กร รู้จักขีดความสามารถขององค์กร ในการบริหารงบประมาณที่มีอยู่

ด้านรู้จักกาล ผู้บริหารควรพิจารณาถึงระยะเวลาในการบริหารนโยบาย ว่าควรจะดำเนินการอย่างไร ให้ทันต่อการบริหารองค์กร

ด้านรู้จักชุมชน ผู้บริหารควรมีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรต่างๆ ทั้งที่เป็นพันธมิตรหรือคู่แข่ง และประสานงานกับชุมชนให้เกิดเอกภาพ

ด้านรู้จักบุคคล ผู้บริหารควรรู้จักบริหารทรัพยากรมนุษย์ ควรมอบงานที่เหมาะสมต่อบุคคลในองค์กร และควรสร้างความเสมอภาคให้แก่บุคลากรในองค์กร

ฉะนั้น การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ ก็ควรดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในด้านนั้นๆ เข้าใจนโยบาย อำนาจหน้าที่ และกิจกรรมในหน่วยงานมีความรู้ระบบงบประมาณเข้าใจระเบียบคลัง วัสดุ การเงินมีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความละเอียดรอบคอบ มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลหมั่นตรวจสอบการใช้งบประมาณอยู่เสมอรายงานการเงินอย่างเป็นระบบ รวมทั้งรอบรู้ทางด้านการศึกษาความรับผิดชอบแสวงหาข้อมูลข่าวสารรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบใช้วินัยกรรมทางการบริหารคำนึงถึงมาตรฐานวิชาการ ด้านการบริหารงานมีทักษะ มีประสบการณ์ สามารถใช้ความรู้และประสบการณ์แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันทั่วทั้งที่มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ มุ่งพัฒนาตนเองอยู่เสมอให้มากขึ้น เพื่อการพัฒนาให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น